PERUSTUSLAKIVALIOKUNNALLE

Asia: U-jatkokirje; komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tekoälyn harmonisoiduksi sääntelyksi (Artificial Intelligence Act) UJ 22/2023 vp

Suomen kannat komission asetusehdotukseen on kuvattu U-kirjeessä (U 28/2021 vp) ja U-jatkokirjeessä (UJ 29/2022 vp). Suomen kantoja täsmennetään nyt käsiteltävässä jatkokirjeessä (valtioneuvoston muistio EU/664/2022-TEM-19).

Esitän lausuntonani kunnioittaen seuraavaa.

Tekoälyasetuksen laajuus ja kansallisen toimivallan rajoittaminen

Unionin ehdottama tekoälyasetus on ensimmäinen laatuaan ja muodostaa monipuolisen kokonaisuuden. Ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 114 artiklaan.

Harmonisointiin tarkoitettu SEUT 114 artikla on jaetun toimivallan aluetta. Kun tätä artiklaa käytetään sääntelyn oikeusperustana, syrjäyttää unionin toimivalta kansallisen. Jäsenvaltiot eivät lähtökohtaisesti voi sen jälkeen käyttää omaa säädäntävaltaansa kyseisellä alueella. Nyt ehdotetun asetuksen "alueen" määrittely on melko hankalaa eritoten siksi, että tekoälyjärjestelmät ollaan määrittelemässä laveasti. Lähtökohtaisesti alue voisi hyvinkin kattaa kaikenlaiset tekoälyyn liittyvät ratkaisut, joita on yhteiskunnassa käytössä jo siellä täällä sekä julkisella että yksityisellä sektorilla. Tässä yhteydessä on siksi syytä huomata, että SEUT 114 artiklan myötä toimivallan siirto kattaisi mahdollisesti kaiken tekoälyä koskevan sääntelyn, ei pelkästään korkean riskin järjestelmien sääntelyä. Asetuksen soveltamisala olisi ehdotuksen perusteella hyvin laaja. Monia merkittäviä asioita säänneltäisiin jatkossa pelkästään unionin tasolla. Siksi tekoälyasetus on merkittävä instrumentti ja kaipaa huolellista perusoikeusarviointia.

Ehdotuksen tavoitteet

Ehdotuksella on ilman muuta hyviä tavoitteita. Sillä pyritään luomaan oikeudellinen kehys sellaisten tekoälyjärjestelmien kehittämiseen ja käyttämiseen, jotka edistävät yleistä etua, terveyttä, turvallisuutta sekä perusoikeuksia ja -vapauksia. Sillä aiotaan myös kokonaan kieltää sellaiset tekoälyjärjestelmät, joita ei haluta enää EU:n alueelle. Sääntelyehdotus on kunnianhimoinen myös sikäli, että se pyrkii viitoittamaan suuntaa globaalisti. Epäilemättä sillä olisikin vaikutuksia kolmansissa maissa, joissa toimivat

tekoälyjärjestelmien kehittelijät joutuisivat jatkossa ottamaan eurooppalaisen sääntelyn huomioon pyrkiessään unionin markkinoille.

Lisäksi asetusehdotuksen tavoitteena on, että EU:sta muodostuu tekoälyn kehittämiselle ja soveltamiselle suotuisa ympäristö, joka edistää investointeja ja vahvistaa yritysten kansainvälistä kilpailukykyä. Asetuksella pyritään edesauttamaan tekoälyn markkinoille saattamista, käyttöönottoa ja kehittämistä sekä tekoälypohjaisten tavaroiden ja palvelujen liikkuvuutta. Tätäkin voidaan pitää hyväksyttävänä tavoitteena.

Tasapaino näiden eri tavoitteiden välillä löytynee komission alkuperäisen riskiperustaisen lähestymistavan kautta. Ajatus on, että vain tiettyjä tekoälyjärjestelmiä säädeltäisiin yksityiskohtaisesti. Sellaiset järjestelmät, jotka katsotaan selkeäksi uhkaksi kansalaisille, kiellettäisiin. Korkean riskin järjestelmiksi luokiteltaisiin muun muassa kriittiset infrastruktuurit, joita käytetään liikenteessä, tietyt tuotteiden turvallisuuskomponentit, tekoälyjärjestelmät työhönotossa ja työntekijöiden hallinnoinnissa sekä järjestelmät jotka pisteyttävät kokeita yleissivistävässä koulutuksessa. Näitä järjestelmiä tulisi koskemaan monet uudet säännöt ja vaatimukset. Vähäisen riskin järjestelmiä säädeltäisiin vähemmän.

Riskiperustaisesta lähestymistavasta huolimatta on syytä huomata, että asetus edellyttäisi varsin runsaasti lainsäädännön tarkistamista kotimaassa. Esimerkiksi korkean riskin järjestelmien luokkaan sijoittuisivat luottopisteytysjärjestelmät, jotka voivat estää lainansaannin. Kotimainen luottotietolaki sallii tietynlaisen automaattisen päätöksenteon luottokelpoisuuden arvioinnissa. Myös korkeakouluissa käytetään monenlaisia koneellisia kokeiden pisteytysjärjestelmiä. Yhteensopivuutta ehdotetun asetuksen kanssa tulisi pohdittavaksi useille elämänalueille. Siten on ilmeistä, että ehdotetut tekoälyä koskevat säännöt vaikuttaisivat yhteiskunnassa laajasti.

Komission alkuperäinen riskiperusteinen ehdotus oli monilta osin selkeä, vaikka sekin sisälsi useita tulkinnalle avoimia kohtia. Euroopan parlamentti on kuitenkin omassa kannassaan laajentanut sääntelyehdotusta huomattavasti. Mukaan on tullut monenlaisia elementtejä, joiden takia sääntelyehdotus on paisumassa hyvin vaikeatulkintaiseksi.

Suomen kanta on valtioneuvoston muistion mukaan lähtökohtaisesti se, että useisiin Euroopan parlamentin ehdottamiin lisäyksiin ja muutoksiin suhtaudutaan varauksella. Se on monilta osin perusteltua siksi, että Euroopan parlamentin ehdotusten tarkka merkitys käytännön elämässä on varsin epäselvä. Perusoikeuksien suojaamisen

kannalta Euroopan parlamentin kanta sisältää kuitenkin joitakin ehdotuksia, joita voi olla hyvä vielä harkita.

Tekoälyn määritelmä

Kuten valtioneuvoston muistiosta ilmenee, tekoälyn määritelmä on yhä trilogineuvotteluissa auki. Komissiolla, neuvostolla ja Euroopan parlamentilla on kullakin oma ehdotuksensa. Koska tekoälyn määritelmä tulee vaikuttamaan ratkaisevasti siihen, mitä kaikkia tuotteita ja toimintoja säädellään, tulisi määritelmän tarkkuuteen ja tarkkarajaisuuteen kiinnittää huomiota.

Valtioneuvoston muistiosta ei käy ilmi, mitä tekoälyn määritelmää Suomi kannattaa. Siten U-kirjelmän perusoikeusarviointi on vaikeaa, sillä määritelmä on keskiössä asetuksen tulevassa soveltamisessa.

Suomen olisi hyvä yrittää vaikuttaa siten, että asetuksen yksityiskohdat säädetään lopulliseen muotoonsa vasta sitten, kun tekoälyn määritelmä saadaan muokattua tarpeeksi toimivaksi ja eri määritelmän vaikutusarvioinnit ehditään tehdä huolellisesti. Tässä ei nähdäkseni ole syytä kiirehtiä, vaikka tekoälyn sääntely onkin yhteiskunnallisesti toivottavaa. Hyvä sääntely on vielä arvokkaampaa kuin nopeasti valmistunut sääntely.

Perusoikeusvaikutukset

Ehdotusta on tarkasteltava perusoikeuksien yleisten rajoitusedellytysten valossa. Näitä ovat muun muassa lain täsmällisyys ja tarkkarajaisuus sekä rajoituksen hyväksyttävyys ja suhteellisuus. Ehdotetulla sääntelyllä voi olla rajoittavaa vaikutusta ainakin seuraaviin perusoikeuksiin: yksityisyyden ja henkilötietojen suoja (PL 10 §), elinkeinonvapaus ja oikeus työhön (PL 18 §) ja rikosoikeudellinen laillisuusperiaate (PL 8 §).

Perustuslakivaliokunta on jo aiemmin todennut, että tekoälyasetuksen suhdetta tietosuojasääntelyyn tulisi myös täsmentää (PeVL 37/2021 vp). En näe, että asetusehdotus olisi tältä osin selkeytynyt. Suomi voisi jatkokäsittelyssä yrittää vaikuttaa siihen, että näiden kahden merkittävän sääntelykokonaisuuden suhde saataisiin jollakin tavalla selkeäksi ja johdonmukaisesti. Erityisesti sanktiosäädösten soveltaminen on tässä tärkeä yksityiskohta. Kumpaankin sääntelyyn sisältyy merkittäviä sanktiouhkia monenlaisille toimijoille.

Unionin tietosuojaoikeudellinen sääntely noudattaa omaa logiikkaansa, ja sen yhteensopivuus tekoälyasetuksen kanssa on vaikeasti hahmotettavissa.

Jatkovalmistelussa olisi otettava huomioon myös elinkeinonvapauteen liittyviä seikkoja. Perustuslain 18 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus lain mukaan hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla. Ehdotuksessa asetetaan laajoja ja yksityiskohtaisia vaatimuksia tekoälyjärjestelmille sekä tuottajiin, maahantuojiin, jakelijoihin ja käyttäjiin kohdistuvia velvollisuuksia. Ne merkitsevät puuttumista perustuslaissa turvattuun elinkeinonvapauteen. Jatkokäsittelyssä tulisi varmistaa, etteivät vaatimukset aseta liikaa markkinoille tulon esteitä taikka hallinnollista taakkaa tekoälyjärjestelmien tuottajille. Tässäkin yhteydessä merkitystä on annettava myös ehdotetuille sanktioille, jotka ovat tuntuvia. Jatkovalmistelussa on tarpeen kiinnittää huomiota sääntelyn täsmällisyyteen ja selkeyteen, jotta järjestelmien maahantuojilla, jakelijoilla ja tuottajilla ynnä muilla elinkeinonharjoittajilla olisi tosiasialliset mahdollisuudet selvittää, mitä vaatimuksia heihin kohdistuu.

Ehdotus tekoälyasetukseksi on erittäin kompleksinen sääntelypaketti, jonka soveltaminen tulee olemaan hyvin hankalaa sekä viranomaisissa että yksityisten toimijoiden keskuudessa. Voidaan perustellusti kysyä, onko asetuksesta tulossa laillisuusperiaatteen vastainen. Perustuslakivaliokunta on jo kiinnittänyt aiemassa lausunnossaan huomiota tähän seikkaan (PeVL 37/2021 vp, kohdat 31-40).

Perustuslakivaliokunnan mielestä asetuksen seuraamussääntely voi merkitä, että mikä tahansa osittainenkin laiminlyönti voi muodostua virhemaksulla sanktioitavaksi. Tällainen sääntely ei täytä hallinnollisen seuraamusmaksun sääntelylle asetettuja täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimuksia, eikä näin avoimena ja ennakoimattomuutta luovana vaikuta myöskään oikeasuhtaiselta elinkeinovapauden rajoitukselta (PeVL 10/2016 vp, s. 8, ks. myös PeVL 17/2012 vp, PeVL 37/2021 vp, kohta 36). Nähdäkseni asetusehdotus ei tältä osin ole kehittynyt parempaan suuntaan.

Euroopan parlamentti ehdotti asetukseen korkean riskin tekoälyjärjestelmille velvollisuutta perusoikeusarvioon. Suomen kanta tähän 29 a artiklaan ei käy muistiosta ilmi. Jotta tekoälyasetus lunastaisi lupauksensa siitä, että sillä turvataan ihmisten oikeuksia, tulisi tämänkaltaista artiklaa ilman muuta harkita. Ehdotetun muotoilun myötä tekoälyjärjestelmien perusoikeusvaikutukset olisi arvioitava ennen järjestelmien käyttöönottoa.

Euroopan parlamentin 29 a artikla voisi osaltaan edistää sitä, että myös heikoimmassa asemassa olevat ihmiset saavat asetuksen myötä suojaa. Ehdotukseen ei muutoin sisälly

juurikaan sääntelyä, joka velvoittaisi ottamaan esimerkiksi iäkkäitä, vammaisia tai lapsia huomioon tekoälyjärjestelmien turvallisuutta edistettäessä. Esimerkiksi kiellettyjen järjestelmien luetteloon sisältyvät manipulatiiviset järjestelmät ovat arvatenkin ajateltu luokiteltavan jonkinlaisen oletetun täysivaltaisen, rationaalisen keskivertokuluttajan kannalta. Se, mikä on manipulatiivista lapsille, on kuitenkin eri asia. Tästäkin näkökulmasta katsoisin, että Euroopan parlamentin ehdottama 29 a artikla on askel oikeaan suuntaan perusoikeuksia suojaavan sääntelyn saavuttamisessa. Siinä edellytettäisiin järjestelmien kehittäjiltä tai käyttöön ottajilta muun muassa sen arvioimista, mitkä ihmisryhmät kyseistä tekoälyä käyttäisivät. Lisäksi edellytettäisiin arviota siitä, miten järjestelmä vaikuttaisi heikoimpiin ryhmiin.

Lainvalvonta-asiat

Suomi on valtioneuvoston muistion mukaan asettumassa sille kannalle, että se pääosin tukee neuvoston eikä Euroopan parlamentin kantaa. Tällä on useita seurauksia. Suomi suhtautuu varauksellisesti esimerkiksi Euroopan parlamentin ehdotukseen tekoälyavusteisen rikosanalyysin sisällyttämisestä korkean riskin tekoälyjärjestelmien listaukseen (liite III 6 kohta g alakohta). Suomi pitää tärkeänä, että jatkossakin rikosanalyysissa käytettävää dataa olisi mahdollista analysoida tehokkaasti tekoälyn avulla rikostutkinnassa. Suomen kanta on valtioneuvoston muistion mukaan se, että jos kyseiset järjestelmät päätetään sisällyttää korkean riskin tekoälyjärjestelmien listaukseen, on jatkokäsittelyssä varmistuttava siitä, ettei niitä käytetä ainoastaan luonnollisen henkilön toimintaa avustavassa tarkoituksessa. Tältä osin voidaan kysyä, mihin tämä näkemys perustuu ja miksi siihen on päädytty. Asetusehdotuksen kokonaisuutta arvioiden on varsin luonnollista, että tekoälyavusteinen rikosanalyysi olisi korkean riskin toimintaa. On vaikea nähdä johdonmukaisuutta siinä, että vaikkapa rekrytointijärjestelmät sisällytettäisiin korkean riskin luetteloon, mutta rikosanalyysi ei. Valtiosääntöisen arvioinnin kannalta tämä seikka on merkittävä erityisesti PL 10 §:n kannalta.

Lainvalvonta-asioiden sääntelyä harkittaessa on otettava huomioon myös Euroopan ihmisoikeussopimus ja EU:n perusoikeuskirja. Kuten valtioneuvoston muistion loppupuolella todetaan, on valvonnasta myös runsaasti oikeuskäytäntöä. Tekoälyasetukseen ei tule sisältää sellaista sääntelyä, joka murentaa perusoikeussuojaa tältä osin.

Suomi pyrkii valtioneuvoston muistion mukaan myös siihen, etteivät henkilöiden tunnetiloista päätelmiä tekevät tekoälyjärjestelmät lainvalvonnassa olisi kiellettyjä, mutta voi tarvittaessa suhtautua kysymykseen joustavasti. Suomi pitää tärkeänä, ettei

henkilön liikehdintää, liikehdintätapaa tai muita liikkumisen ominaispiirteitä käsitetä tunnetiloiksi. Tässä maininnassa kiteytyy asetukseen sisältyvä laaja tulkintatila. Koko asetus on täynnä uusia sääntöjä tekoälylle, mutta niiden tarkkaa merkitystä ei voida ennakoida, sillä tulkinta on toistaiseksi hyvin epävarmaa. Kuitenkin sääntelyllä puututaan useisiin perusoikeuksiin, joita voidaan rajoittaa vain rajoitusedellytysten täyttyessä.

Suomen kanta siitä, että tekoälyä pitäisi voida hyödyntää reaaliaikaisessa sekä jälkikäteisessä biometrisessä etätunnistamisessa lainvalvontaviranomaisten toiminnassa tietyin tarkasti rajatuin reunaehdoin ja huomioiden perus- ja ihmisoikeuksien toteutuminen, on eri kuin Euroopan parlamentin kanta. Voidaan kuitenkin katsoa, että mikäli sääntelyyn todella sisällytettäisiin tarkat soveltamisrajat ja selkeät perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen vaatimukset, voidaan tätä näkemystä lähtökohtaisesti pitää sekä EU:n perusoikeuskirjan että perustuslain perusoikeussääntelyn mukaisena. Tässäkin on syytä seurata tarkoin Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ja Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisukäytäntöä.

Sääntelyn selkeys ja soveltamisen johdonmukaisuus

Valtioneuvoston muistiossa todetaan, että Euroopan parlamentti ehdottaa sääntelyä yleisistä periaatteista, joita sovellettaisiin kaikkiin tekoälyjärjestelmiin, sekä toimenpiteitä tekoälyn ymmärryksen kasvattamisesta esimerkiksi henkilöstön koulutuksen avulla. On helppoa yhtyä valtioneuvoston kantaan, että mikäli asetusehdotukseen sisällytetään kyseistä sääntelyä, tulisi neuvotteluissa pyrkiä siihen, että se toisi aitoa lisäarvoa esimerkiksi tekoälyjärjestelmien turvalliselle kehittämiselle ja käytölle eikä asettaisi kohtuuttomia velvoitteita eri toimijoille. On tärkeää huomata myös se, että Euroopan parlamentin ehdotuksessa jää auki, mikä yleisten periaatteiden tarkka juridinen merkitys olisi. Ne on muotoiltu myös hyvin yleisiksi, jolloin niiden soveltaminen olisi varsin hankalaa ja sitä olisi vaikeaa ennakoida.

Valtioneuvoston muistion mukaan neuvottelujen edetessä tulisi tarkentaa, mitkä julkisten palveluiden ja etuuksien myöntämisessä käytettävät tekoälyjärjestelmät luokitellaan korkean riskin tekoälyjärjestelmiksi. Asetusehdotuksessa on epäselvää, kuuluisivatko esimerkiksi lakisääteisten vakuutusten toimeenpanoon liittyvät tekoälyjärjestelmät korkean riskin tekoälyjärjestelmien listaukseen. Tämä on tärkeä huomio. Tällä hetkellä vaikuttaa todellakin siltä, että monien julkisen palvelujen järjestelmien tarkastelu asetuksen viitekehyksessä on vaikeaa.

Suomessa on vastikään säädetty automaattisesta päätöksenteosta julkishallinnossa. Keskeiset säännökset otettiin hallintolain 8 b -lukuun. Lähtökohta tässä kotimaisessa sääntelyssä on, että automatisoituja päätöksiä voidaan tehdä vain sääntöpohjaisia järjestelmiä käyttäen. On epäselvää, missä määrin tekoälyasetus sääntelisi myös näitä tilanteita ja mitä siitä kotimaiselle lainsäädännölle seuraisi. Tätä toivoisi jatkovalmistelussa yhä mietittävän. On huomattava, ettei asetusehdotus nykyisessä muodossaan ilmeisesti jättäisi kansallista liikkumavaraa näissä asioissa.

Suomi pyrkii siihen, että yleiskäyttöisiä tekoälyjärjestelmiä koskeva lainsäädäntökehys olisi mahdollisimman selkeä ja teknologianeutraali. Suomen mukaan neuvotteluissa tulisi pyrkiä siihen, että sekä perustamalleja ja yleiskäyttöisiä tekoälyjärjestelmiä koskisi mahdollisimman yhtenäinen sääntely sen sijaan, että asetuksessa luotaisiin erillinen perustamalleihin keskittyvä sääntely. Suomi kiinnittää huomiota siihen, että Euroopan parlamentti ehdottaa perustamallien tarjoajille asetettavan merkittävästi uusia velvoitteita. Suomi pitää tarpeellisena arvioida, tulisiko perustamallien tarjoajille asetettavissa velvollisuuksissa huomioida paremmin mallien aiheuttamat riskit käyttötapauksen mukaan. Nähdäkseni tämä näkemys on perusteltu. Asetuksen kokonaisuuteen asettuisi paremmin se, että perustamallitkin sisällytettäisiin riskiperustaiseen jaotteluun, eikä niille säädettäisi omia, irrallisia sääntöjä. Asetusehdotus on paisumassa niin monimutkaiseksi, että johdonmukainen luokittelu toisi edes jotain apua tulevaan tulkintaan.

Asetusehdotuksissa monta perusasiaa on epäselvästi määritelty, jolloin on oletettavissa, että soveltaminen voi – ainakin aluksi – hipoa jopa mielivaltaisuutta. Olisi toivottavaa, että Suomi kiinnittäisi jatkovalmistelussa huomiota tähän. On toki ihailtavaa, että EU on ottanut näin kunnianhimoisen tavoitteen, mutta sääntelyn täsmällisyyteen on panostettava. Verrokkitapauksena voidaan mainita unionin tietosuoja-asetus, joka on varsin selkeä ehdotettuun tekoälyasetukseen verrattuna. Silti tietosuoja-asetuksen eri artiklojen tulkinnasta on runsaasti epäselvyyttä ja useita asioita on jatkuvasti vireillä EU:n tuomioistuimessa.

Voimaantulo ja soveltamisajankohta

Suomi katsoo valtioneuvoston muistion mukaan, että asetuksessa tulisi varmistaa riittävä siirtymäaika asetuksen täytäntöönpanolle koskien esimerkiksi valvovien viranomaisten nimeämistä jäsenvaltioissa sekä eri toimijoiden toiminnan mukauttamista asetuksen vaatimuksiin. Suomi kiinnittää huomiota siihen, että Euroopan parlamentin ehdottama kolmen kuukauden määräaika kansallisen valvovan viranomaisen nimeämiseen on lyhyt ottaen huomioon tarpeen muuttaa kansallista

lainsäädäntöä valvovien viranomaisten tehtävistä. Kyseisen ehdotetun määräajan suhdetta asetuksen täytäntöönpanoa koskeviin siirtymäaikasäännöksiin tulisi myös täsmentää neuvotteluiden kuluessa.

Näihin huomioihin on helppoa yhtyä. Asetus on laaja ja sen kansallinen valvonta edellyttää vielä monenlaista arviointia ja valmistelua. Tässäkin toivoisi EU-lainsäätäjiltä malttia. Asetus on ensimmäinen laatuaan. Olisi suotavaa, että siitä tulisi hyvä ja punnittu kokonaisuus, eikä vain jotain nopeasti.

Johtopäätökset

Asetus siirtäisi vähintään merkittävän osan lainsäädäntökompetenssista unionille. Kotimaisella lainsäädännöllä ei jatkossa voitaisi säädellä tekoälyjärjestelmiä niin, että luotaisiin vahvempaa (tai heikompaa) perusoikeuksien suojaa. Tästä syystä perusoikeuksien rajoittamisaikeet on hyvä tiedostaa. Ehdotus sisältää ongelmallisia kohtia erityisesti henkilötietojen suojan, elinkeinonvapauden ja rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen kannalta. Ehdotus mahdollistaa kuitenkin myös perusoikeusvelvoitteiden lisäämisen tekoälyjärjestelmien kehittäjille ja käyttäjille.

Kokonaisuutena ehdotus on lainsäädäntötyön edetessä laajentunut varsin hankalaksi kokonaisuudeksi, jonka johdonmukainen ja ennakoitava soveltaminen tulee olemaan vaikeaa. Jatkovalmistelussa tulisi kiinnittää huomiota sääntelyn selkeyteen. Perusoikeuksien yleisten rajoitusedellytysten kehikossa ongelmallisiksi nousevat lain täsmällisyys ja tarkkarajaisuus sekä rajoituksen hyväksyttävyys ja suhteellisuus.

Asetusehdotukseen sisältyy yhä useita kohtia, joista EU-lainsäätäjillä ei ole yksimielisyyttä – tekoälyn määritelmästä lähtien. Valtioneuvoston muistiosta ei käy ilmi, mitä määritelmää Suomi kannattaa. Olisi toivottavaa, että Suomikin yrittäisi jatkovalmistelussa tähdätä siihen, että määritelmästä tulee tarkoituksenmukainen ja käytännön oikeuselämää ajatellen järkevä. Koko asetuksen tulkinta, mukaan lukien mahdollinen kansallinen liikkumavara, riippuu olennaisilta osiltaan siitä, mikä tekoälyn määritelmä on.

Helsingissä 23.9.2023
Susanna Lindroos-Hovinheimo